

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Kulturális önkormányzatot követel a kisebbségek kongresszusa

Érdekes vita az állampolgárságról és a választói jogról a genfi tanácskozáson

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik: A népkisebbségi kongresszus második napjának szenzációja az a beszéd volt, amelyet Paul Schiemann, a lejtőszázi német kisebbség képviselője mondott el. Schiemann felhívása, — amelyet beszédében kifejtett, — az, hogy

a kultura ápolását ki kell venni az állam kezéből

és a népek közötti béke akként biztosítandó, hogy a kultura művelését az államon kívüli szervezeteknek engedjék át.

A kulturális autonómia vitájában Brandisch Rudolf, a román parlament szász képviselője, rámutatott arra, hogy az erdélyi szászok 800 év óta teljes egyházi és iskolai önállóságot élveznek. A kisebbségi konferencia egyik fő célja ennek az eszmének valamennyi államan való keresztülvitele.

A pénteki napirend első pontjánál Jakabffy Elemér, romániai magyar delegátus, — mint előadó — ismertette

a békeszerződések és a külön védelmi törvények által a kisebbségek számára teremtett helyzetet

és rámutatott a hátrányokra, amelyek ez intézkedésekből a kisebbségekre származnak.

Követelte a fennálló viszonyok egyenlőtlenségének megszüntetését

és az állampolgári jogok védelméről szóló 1922 évi római egyezmény ratifikálását.

A napirend második pontjánál — a választói jogok biztosításáról — Deák Leó, jugoszláviai magyar delegátus, int előadó, megvilágította a nehézségeket, amelyekkel a kisebbségek a parlamenti képviselőlet biztosításához szükséges elegendő számú szavazatok megszerzésében talál-

koznak. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben

követeli a választójognak pontos alkalmazását és a kisebbségek képviselőletének jelentőségükhöz mértén való biztosítását.

Ülés után a kongresszus magyar csoportjai és a magyarországi né-

met kiküldöttek megkoszorúzták a genfi reformációs emlékmű Bocskay István-szobrát. A koszoru szalagján ez a felírás:

„A gondolat szabadság hőseinek — a magyar kisebbségek csoportja.”

Törley Bálint, jugoszláviai magyar kiküldött mondott a szobornál beszédet.

Népbiróság ítélkezik az elfogott görög diktátor felett

Görögország fennt fogja tartani a jóviszonyt volt szövetségeseivel

A görög helyzet tisztul. Azt hiszik, hogy a katonai clemek kikapcsolásával, előkelő személyekből alakított új kormány meg fogja tudni óvni Görögországot a további válságtól.

A háború lezajlása óta Görögország gyakori rázkódtatásokon ment keresztül. Királyság és köztársaság, köztársaság és diktatura követték egymást a kicsi balkáni országban, amely időközben egy katonai akción is rajtavesztett. Konduriotisz kormánya, a kiáltványok szerint, a béke és a munka korszakát akarja visszavinni a hellének birodalmába. Plasztiras tábornok erőszakos kormányzása után az új kormányt Görögország lakossága élénk megelégedéssel üdvözölte.

Athén új eseményeiről a következő távirataink számolnak be:

Athénből jelentik: A kormány megalakulása után azonnal nyilatkozatot tett közre, amelyben hangoztatja, hogy a parlamenti szabadság megszilárdítása a célja és biztosítani kívánja a legnagyobb választási szabadságot a béke érdekében.

Az új választásokat október 24-re tűzte ki Konduriotisz.

A kormány egyik legfőbb igyekezete, hogy a hadsereg és a flotta visszatérjen a katonai szolgálatra és ne avatkozzék többé a politikába. Különösen nagy súlyt helyez Konduriotisz arra is, hogy Görögország a világháborúbeli

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 250.—

BERLIN . . . 12345 PARIS 148750
NEW-YORK 51775 PRAGA 1536—
LONDON . . . 251475 B.PEST . 72.60
BECS . . . 7320— MILANO 1690—

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	352 pénz	347 áru
Dollár	205—	206—
Cseh korona . . .	604	607
Svájci frank . . .	3960	3980
Osztrák shilling	2900	2920
Francia frank . .	590	600
Angol font	996	1000
Olasz lira	670	680

Bulgária véget vet a komitácsi garázdálkodásnak

Szófiából jelentik: Bulgária jegyzéke rendkívül békülékeny. Részletesen foglalkozik a kollektív jegyzék pontjaival a leszögezi Bulgária készségét, hogy a komitácsi bandák tevékenységének véget vet, s a jövőben minden határincidenst megakadályoz. Szoros együttműködésben Bulgária a többi államokkal együtt a balkáni béke biztosításán fog fáradozni. Bulgária eláll szándékától, hogy a konfliktust a Népszövetség elé vigye, de a nagyhatalmak kívánságára kész a Népszövetség döntéseinek alávetni magát.

Ederle Gertrudot, aki átusztla a La-Manche csatornát, egész Newyork ünnepli

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: Ederle Gertrud kisasszony, a La-Manche csatorna átusztója, a Berengária óriásgőzösön Newyorkba érkezett. A Berengáriáról a város vezetőszemélyiségeivel megrakott kisebb hajó vitte partra az uszobajknót, akit óriási tüntető tömeg fogadott. A tömegekkel ellepott Brodwayn vitték aztán végig Ederlet a városházára, ahol Wal-

ter polgármester üdvözlő beszéd kíséretében díszokmányt nyújtott át a bájos missnek. Eközben a városháza előtt a tömeg áttörte a rendőrkordont és beakart hatolni az épületbe, hogy jelen lehessen az ünnepélyes aktusnál. Míg a városháza kapuit sikerült bezárni a tömegből hatan súlyosan megsebesültek.

Nézzé meg
az Atlantic nyári mozgóban

Egy láncosnő kalandjai

Hatalmas 10 felvonásos attrak-
ciós filmet, amelyben láthat:

egy borzalmasan szép
színházéget, izgalmas
boxmacthet, a new-
yorki akadályverse-
nyen szenzációsan
megrendezett
bukást.

A film csak szombaton
és vasárnap látható.

Mi újság?

* **Ítéletek a rendőrbírószágon.**
A rendőrbírószágon ma délelőtt a következő ítéleteket hozta: Péter Sándort közlekedésügyi ki-
hágásért 100, Szekeres Ferenc
piaci árúért, mert helyét önké-
nyesen felcserélte 100, Tigan
Pétert engedély nélküli árusí-
tásért 100, Kovács Józsefet,
mert kocsiját felügyelet nélkül
hagyta 100, Szabó Józsefet
piaci bortányért 300, Bódis
Ernőt, mert kocsiját felügyelet
nélkül hagyta 100, Ardelean
Demetert hatósági közeggel
szemben tanúsított illetlen vi-
sekedésért 300 lejre.

* **A Sporthírlap hétfői száma**
kiküldött tudósítójának jelen-
tése alapján részletesen beszám-
ol a budapesti úszóverseny-
ről.

* **Beiratások az orth. zsidó is-
kolákba.** Az orth. hitközség nyil-
vánossági joggal bíró iskolába az
1926-27. tanévre szóló beiratások
szeptember hó 1-8 között tartat-
nak meg a következő sorrendben
szeptember hó 1-én, 2-án, 3-án az
elemi fiú s leányiskolák valamennyi
osztályába, 5-én a polgári fiú
s leányiskolák I., 6-án a II., 7-én
a III. s IV. osztályába, 8-án bár-
mely osztály üresen maradó he-
lyeire. A beiratások helye a fiúis-
kola, időpontja mindenkor délelőtt
9-12-ig. Az elemi iskola 1. osz-
tályába beiratkozók születési s
újraoltási bizonyítványt kötelesek
bemutatni. A polgári iskolák 1.
osztályába iratkozók a felfvételt
kérő, kellően felszerelt folyamo-
dásukat legkésőbb szeptember hó
4-ig kötelesek benyújtani. A javi-
tővizsgálatok írásbeli része 13-án
d. e. 9 órakor veszi kezdetét.
Tanérvnyítás az elemi iskolákban
15-én, a polgáriban 26-án lesz. A
beiratásnál a családító megjelenése
szükséges. Az évi tandíj első ne-
gyedrészre a beiratások alkalmával
fizetendő. A beiratások alatt tan-
díjmentesség iránti újabb kérel-

mek be nem adhatók. A polgári
iskolákban az egyenruha, sapka,
karszám viselése feltétlenül köte-
lező. Figyelmezteti az igazgató az
intézet régi növendékeit, hogy a
kitűzött időpontban a szükséges
okmányokkal feltétlenül jelent-
kezzenek, nehogy helyüket más-
sal töltsé be. Az igazgató.

Vasárnap délelőtt nagy matiné
a Heyman-szinkörben

Férfi sorsa a: Nő

A főszerepben:
LYA MARA.

**Szerelem
mindenek felett**

A főszerepben:
MÁDY CRISTIANS.

x **Ének-tanfolyam!** Többol-
dalról jövő felkérésnek enged-
ve, elhatároztam, hogy ének-
kurzust nyitok, hol az ének-
hangnak rendszeres kiképzésén
kívül kiképzésben részesülnek
az arra hivatottak opera, ope-
rett és hangverseny éneklésre,
valamint az énekművészettel
szerves összefüggésben levő
szavaló művészetben színpadi
gyakorlatokkal együtt. A tan-
folyamok eredményét hang-
versenyek és matinék keretén-
ben fogják a tanulók a sajtó és
nyilvánosság előtt bemutatni.
Beiratások d. e. 10-12, d. u.
3-5 óra, Str. Matlee Corvin
(gr. Batthányiu. 2.) K. Bara-
nyay Jolán operaénekes.

Matiné az

Atlantic nyári mozgóban

Vasárnap d. e. fél 11 órai kezdettel

THAMAR

Egy vérbosszu története 5 felv.

A főszerepben:

LYA DE PUTI

Ezt megelőzőleg egy kitűnő 2 fel-
vonásos burleszk megy.

x **Lápossy Zeneiskola** Si-
meon Stefan (Bethlen-u. 20.)
Hegedű, zongora és zeneelmé-
leti tanszakkal. Beiratások
szeptember 1-4-ig. Beiratási
díj 150 Lei. Tandíj 300 Lei. Az
előadások 6-án kezdődnek.

* **Orvosi kozmetikai rendelő.**
Dr. Jeremiás Aranka Bulv.
Reg. Ferdinánd 24. (Uj plébá-
nia-palota.)

x **Francia mosó veliron, Au**
Printemps (Missir) 79 Lei.
Ruha bársonyok minden szín-
ben 93 Lei. Mosott Schifon 39
Lei.

Jön: A legszebb, legroman-
tikusabb regény

**A kis
rongyosok**

Oly szép, mint a Rejtelmek
háza.

* **A nagyváradi róm. kath.**
iskolákban szeptember 1-től
10-ig tartatnak a beiratások,
d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig. Az
első osztályba iratkozók hoz-
zák föl keresztelési igazolvá-
nyukat, s újraoltási bizonyít-
ványukat. A keresztelési iga-
zolvány az illetékes plébánia
hivatalnál szerezhető be. Bő-
vebb felvilágosítást a beiratko-
zás napján. Iskolaszék.

Hétlőn nagy bemutató

Putty Liával

Malva

Spanyol történet 7 nagy felv.

Putty Lya legújabb amerikai
filme.

x **Részlet fizetésre is előállít**
temetéseket a „Kegyelet” Sas-
passage.

x **Cipőfelsőrész ragasztó se-
gédek és jóházból való tanulók**
fizetéssel azonnal felvétetnek
Jakobovitz Sándor bőrke-
reskedőnél, Victoria (Kolozs-
vári-utca 50.) Templom-tér.

x **Mandel Ilonka zeneiskolá-
jában a beiratások szeptember**
1-től kezdődnek délelőtt 10-
12-ig délután 4-6-ig, Piata
Mihail Viteazul (Nagypiac-tér,
Zöldfa-u. sarok) 7. Beosztás
szeptember 4-én délelőtt 11
órákor.

Jön

**Az éjszaka
virága**

Főszerepben: Pola Negri.

Fanamet slágerfilm.

Jön

A DORIAN
filmszínház műsora

Ma, szombaton 3, 5 és 7
órákor

A mostoha

Filmdráma 7 felvonásban
A főszerepben: Margareta
Lanner és Hans Mierendorff
Előzőleg:

Félix a csodakandur

Este fél 10 órákor diszlokadás.

Rettenetes Iván

Szent-Oroszország cárja.

Szereposztás:

Rettenetes Iván cár Conrad Veidt
Harun al Rasid — Emil Jannings
Jack a hasfelmetsző Werner Krau.

Albani Tiron előadást tart az
expresszionizmusról. Guttman
Miklós Bartók, Magnard és
Mac-Dovell zenedarabjait játsza
és ismerteti az expresszionista
zenét. Adorján Péter felolvasást
tart az expresszionista filmről.

Rendes helyárak!

Vasárnap délelőtt 11 órákor

matiné

10 leies helyárakkal.

Színre kerül:

Salamambo

Flaubert regénye.

**Egy komédiás gyerek
története**

MARY KIDDEL.

Dorian-filmek!

x **Vomácska zeneintézetében**
a tanítás szept. hó 4-ikén veszi
kezdetét. Ujításként a zenetör-
ténelmest Guttman Miklós
adja elő. Beiratások szeptem-
ber 1-3-ig, Cosbuc (Szalárdi-
utca) 13. sz. eszközöltetnek.

* **Mária Iak** (volt Stepper-
kert) a legkellemesebb kirán-
dulóhely. Rendeletre ebéd, friss
vacsora, telef. 175. Erdélyi
volt szinigazgató.

**Selejtes harisnyák érkez-
lek ma Abrahám Ariburhoz**
Strada Rimanóczy No. 4.

Heyman Szinkör

ma délután 3, 5, 7 és 9 órákor bemutatja

Fehérgalambok fekete városban

Móricz Zsidmond hasonnevű regénye után 7 felvonásban

Lóth Ilával.

ÉRTESÍTÉS!

Ertesítjük az igen tisztelt közönséget, hogy a
tűzből kimentett árukat minden elfogadható ár-
ban elárusítjuk. Ne tessék a kínálkozó alkalmat
elszalasztani

LA CARNEVAL

Bulev. Regele Ferdinand 7.
Szent István palota

Javult Rakovszky magyar belügyminiszter állapota

Kolozsvárról jelentik: Rakovszky Iván magyar belügyminiszter állapota a súlyos vakbél operáció után még mindig eléggé kritikus. A trombózis visszafékezésében van és válságról szó sincs, csupán lassu a gyógyulási folyamat. A magyar belügyminiszter változatlanul a Vöröskereszt Erzsébet szanatóriumában fekszik, közérzete jó s az orvosi jelentések kielégítő állapotról szólnak.

Ötvenezer lei a diákbalizstajövedelme

Az a hatalmas munka, amelyet a várad egyetemi hallgatók heteken át lankadatlan buzgalommal végeztek, minden tekintetben megteremtette a maga gyümölcsét.

Az óriási erkölcsi siker mellett tekintélyes összeget jövedelmezett a diákbál, amelyet a rendezőség az arra rászorultak között ki fog osztani. A kérvények felülbizására felkérték dr. Konrád Bélát, dr. Champier Istvánt, dr. Szilas Izidort, dr. Gyenge Jánost, továbbá a rendezőség a maga kebeléből Adorján Istvánt és Biró Imrét delegálta. Ez a hat tagú bizottság fogja a segélyezettek jogosultságát megállapítani. Fenti bizottság felhívja a jó előmeneteli, szegénysorsu egyetemi hallgatókat, hogy kérvényeiket legkésőbb szeptember 5-ig adják be a Zsidó lyceum igazgatói irodájába. A bizottság, amely teljesen független az izr. hitközség kebelében működő diáksegélyező akciótól, fajra és felekezetre való tekintet nélkül minden főiskolai hallgatót segélyezni fog, amennyiben a kérvényező segélyre érdemes.

Megkezdődnek a magyar-jugoszláv tárgyalások

Belgrádból jelentik: Wodianer Andor belgrádi magyar ügyvivő érdeklődésére a jugoszláv külügyminisztérium közölte, hogy a kormány hajlandó fölvenni a tárgyalások fonalát a magyar kormányval a függő kérdések rendezésére vonatkozólag. A Pravda, a belgrádi félhivatalos jelentése szerint a tárgyalásokat szeptemberben meg is kezdik.

Megnyílt

a legmodernebb férfi, fiu és gyermekruha áruház

Átmeneti kabát
Fiuruha
Sportöltöny
különlegességek

MEDEL

Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 5. sz.

Abd-el-Krimet Franciaországba szállítják

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A rifkabilok híres felkelő vezére, Abd-el-Krim, — aki tudvalevően két hónap óta a franciák foglya — családjával együtt elhagyta Fezt. A nemrég még rettegett felkelő vezért Casablancában behajózzák és Mar-seillesbe szállítják. Valószínű, hogy ott is fog maradni, Franciaország területén.

Egy párbaj és egy lovagias jegyzőkönyv Nagyváradon

Tegnap két párbaj folyt le Nagyváradon, azaz csak egy, mert a második lovagias ügy jegyzőkönyvvel intéztetett el. Mind a kettő báli félreértések-ből eredt és a párbajok aktív szereplői közül egyik sem töltötte még a huszonnegyedik életévét.

Az első párbaj, a komolyabbik, pisztolypárbaj volt. Két egyetemi hallgató állt egymással szemben a szabad rét ölében. Mert a párbajozó felek kivonultak a közeli Szent-Lászlóra, ott töltötték meg a nagyot durranó pisztolyokat, amelyeknek hangja minden bizomnyal elhatott egy nagyváradai úrilány ablakáig. Szerencsére semmi baj sem történt, a golyók nem találtak és a segédek könnyen lelékeztek fel. A segédek személye a legérdekesebb különben ebben a párbajban. A körülményekhez képest

koros urak vállalták a szekundánsi szerepet;

egy bankigazgató és két ügyvéd. A sikertelen békítési kísérletek után, mert a megbízottak mindent elkövettek, hogy a párbaj ne történjék meg, egyszeri golyóváltásra került a sor. A két egyetemi hallgató, hálsten, szerencsésen megúsza a lovagias találkozást, s ma már, igen helyesen, ismét jóbarátokként találkozhatnak egymással az esti korzón.

A második készülő párbaj egy fiatal hírlapíró és egy még fiatalabb diák között készült lefolyni. Ezt a báli félreértést azonban sikerült eloszlatni s az affér így elsimult. Csupán a lovagias szabályai szerint a kiküldött segédek egy kötelező jegyzőkönyvet vettek fel.

Megalakult Nagyváradon az Első Libabiztosító R.-T.

Van egy jóbarátom, eleven váradai hírforrás, ha csak egy csöppnyi vállalkozó szellem lenne, már régen a legjobb lapot adhatná ki, mondom, van egy barátom, aki ambicionálja, hogy az a lap legyen a legjobban értesített, amelyiknél én dolgozom és ez okból állandóan elhalmoz szennációkkal, aki ma ragyogó ábrázattal került elem.

— Barátom — mondta lelken-dezve a barátom — itt a legújabb szennáció számodra, ezt ird meg, ilyen még nem volt, valódi amerikai — mit amerikai — többet mondok, valódi váradai ötlet!

Csupa fiú vagyok, istenem uram a mai eseménytelen időben, amikor az igazi szennáció fehér hol-ló, hátha valóban ilyesmiről van szó.

— Kérlek — mondja még mindig a barátom — tudod-e, hogy csendben, minden feltűnés nélkül, egy korszállító, házagpótló, nélkülözhetetlen, noch nie dagesen intézmény folytatja áldásos működését Váradon. Hiába, itt még van érzékük az embereknek, tudják mitől döglök a légy, illetve, hogy helyesebben fejezzem ki magam, mi az, amitől a kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad. Azaz... rosszul fejeztem ki magam, nem is kecskéről van szó, hanem libáról...

Első pillanatban valami halandza tréfára gondoltam, mi egyébre is gondolhattam volna e meglehetősen értelmetlen bevezető után. De a barátom nem tágitott. Vésztjóslóan derűs arccal folytatta:

— Hát kérlek szépen egy új

hozzáértéssel — az a kis különbözet, amelyet fenti szakkifejezés illetékes helyről való kinyilvánítása a hitlestvéreim zsebében előidézhet.

— Nahát — folytatta informátorom — éppen erről van szó. Erről a különbözetről. Mert ez a jövőben már nem lesz. A liba lehet kóser, vagy trélli, a libatruj-donosát ez már aligha érdekli, mert a várad orthodox metszőintézménnyel párhuzamosan egy áldásos intézmény folytatja működését, amely csekély husz lei biztosítási díj ellenében biztosít arról, hogy a liba ára trélliség esetén nem vész kárba, hanem biztosítás révén teljes összegében megtérül.

— Óriási.

— Láthatod — folytatta barátom — hogy az ötlet nem is olyan trélli. Sőt, kóser. Mert ha csak egy kicsit szezonja van a kóser libáknak, akkor az intézmény már elég szépen prosperál. Husz leit pedig azt hiszem már az illetékes hely véleménynyilvánítása iránti kíváncsiokodás is megér. Ha a liba kóser, annál jobb.

Ezután egy hosszú számszerű fejtegetés arról, hogy az ötlet üzletnek is mily nagyszerű és megnyit lehetne keresni annak országosítása révén. Hallgatjuk, hallgatjuk és lemondással csak ennyi a megjegyzésünk.

— Mennvi lehetne keresni, ha trélli libák helyett trélli emberek ellen alakulna biztosító társaság. (—nő.)

A lánchid

környékén, Kőbányán és Budán járszódik le az az esemény, amely Tasnádi Béla életébe új impressziókat hoz. Az Andrássy-uti kirakatokban elhelyezett 15.000 koronás cipők élénk emlékeztében élnek a magyarságnak. Sok könny tapad ezekhez a nagyon drága cipőkhöz, a háboru minden szenvedése vonul végig azokon a kirakatokon, amelyeket ma láthatunk a Heyman Színkörben. Fehér galambok feketé városban Lóth Ilával egy darab magyarság a maga nagyszerű zamatos derűjével, szívehezszóló muzsikájával. Az egész filmet a hangos derű kíséri mindenütt. A jókedv könnyei vannak az arcokon, mikor Lóth Ilá megjelenik előttünk s 7 felvonáson keresztül nagyszerű jókedvre hangol. Még csak ma mutatja be a Heyman Színkör délután 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nem jön Kehrting

— Budapesti tudósítónk távirata —

Nagyváradai tenniskörök holnapra izgatottan várják Kehrtinget és Takács Imrét, akik ígéretet tettek, hogy megfognak mérkőzni a férfi egyes bajnokságért.

Mind a két kiváló játékos örömmel szeretne újból megjeleni a nagyváradai rajongók körében annál inkább, mert a versenynapok emlékei felejtethetetlenek számukra, — a pesti tennisztársaságokban most

ugyanis csak Váradról beszélnek. Mindamelllett nem is lehet kérdés, hogy a játékosok. Váradra utazzanak, a mérkőzés művészi gyönyörűségéről a nagyváradiaknak le kell mondani. Kehrtingre tudniillik súlyos terhek nehezédnek e napokban. Ma, szombaton Kozeluhhal méri össze tehetségét, holnap pedig Mazenauerrel mérkőzik a magyar-cseh tenniszversenyen.

Nem kell reklám,

csak jó áru olcsó árban!

Hetiárjegyzék

Vizes pohár csiszolt	5'—
Boros pohár csiszolt	350
Likörös pohár csiszolt	3'—
Vizes kancsó kristály	30'—
Boros palack kristály	30'—
Mély lapos tányér fehér	15'—
Csemege tányér fehér	10'—
Teás, kávé csésze fehér	28'—
Mocca csésze színes	20'—
Teás, kávé készlet színes	400'—
Mosdó készlet színes	450'—
Étkező készlet felszerelve	1500'—

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fraji Komlós Testvérek
ORADEA NAGYVÁRAD

Cyári raktár, nagykereskedés
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 13.
2822

Női és férfiruha szövecek leg- szolidabb beszerzési forrása Leitner Márton Rt.

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű hölgyközönséget, hogy
női kalap gyáramnak
likőzületét megnyitottam

Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 10. szám alatt, szem-
ben a Széchenyivel. Több ezer
legdivatosabb és legújabb női
kalapot hallatlan olcsó árért
bocsájtok vevőim rendelkezé-
sére. A megnyitástól számítva
8 napig régi vevőimnek 80
leért alakítjuk át női filc ka-
lapját. A városi, megyei, ál-
lami tisztviselők és a szerve-
zett munkások a kirakati árból
10 % kedvezményben része-
sülnek. Tisztelettel

KLEIN SIMON

Harisnya, csipke, sza-
lag, férfi ing nagy vá-
lasztékban

SZENZSNI MIKLÓSNÁL
szempont

FIGYELJÉTE!

Kéfe- és ecsetáru

mivel saját gyártmányaim, nálam sze-
rezhető be legolcsóbban **Stern S.**
Endre festék, kefe üzlete Str. Nicolae
Iorga (Zöldfa-utca) 10. 2406

Vásznak. chiffonok, damasztok,
színes opál batistok megbízható
minőségekben **Leitner Márton Rt.**

Frenczel
Oradea, Vlahuța-utca 44.
Telefon: 913.

Épület üvegezési vállalat
lábla- és tükörüveg
nagyraktára

2932

A NAGYVÁRAD ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHIEDT

Mi történt eddig?

(Kohn Izidor egy német herceg-
ség székvárosában levő híres
könyvkiadó cég főnöke egyszer
a székváros arisztokráciája által
rendezett jótékonyági estélyen
iskolátára Holm vértesskapitány
révén megismerkedik arisztokra-
tákkal először báró Sternau főhad-
naggyal, aztán Holm Tekla gróf-
nővel és ennek nevelt lányával
Dórával, akihez Izidor halálisan
beleszeret s már arra gondol, hogy
feleségül veszi. — Az udvar-
nagy Dóra nagybátyja Izidor-
nak üzletet ajánl: adja ki a cég a
hercegség husz kötetre terjedő
történetét, amelyet ő, Holm gróf
írt meg, Kohn Izidor meggondo-
lással idő után levelet ír
az udvarnagynak, akinek bejelen-
ti, hogy hajlandó az üzletet meg-
kötni, ha Dóra grófnőt feleségül
hozza adják. Tekla grófnő, Holm
gróf udvarnagy és a hercegi udvar
lelkésze igyekeznek rábeszélni
Holm Dóra grófnőt, mert ez
a házasság kisegíti a családot az
anyagi zavaraiból. Dóra határozat-
lan: gondolkodik, mit tegyen.
Arra gondol hogy ifjúságában Tret-
tach Hans Joachim főhadnagy
iránt, akinek az afrikai gyarmati
csapatokhoz való elutazása előtt
meggondolatlanul odaadta ma-
gát. Dóra visszatartja Kohn Izid-
ort, a kéri. Tekla grófnő biztatá-
sára Izidor szívósan folytatja az
osromot Dóra grófnő ellen. Végre
Dóra enged és az eljegyzés meg-
történik. Izidor megkeresztelik.
Közben hazatérnek Trettach
Afrikából. Eljön az esküvő napja.
Trettach, aki a vendégek közt
van, táviratot kap, hogy nagyapja
meghalt és ő lett a sokmilliós va-
gyon örököse. Hiába, Dóra már
Izidornak a hites felesége. Dó-
ra visszavonul a hálószobába. Izid-
or a kulkályukon át végignézi fe-
lesége vetkőzését, aztán belopózik
a szobába és viaskodni kezd Dó-
rával, aki undorral dobja el magá-
tól férjét és öklével arcába sújt.
Izidor megsemmisülve távozik.
Reggel azért nekiindulnak a nász-
utnak, amelyen Dóra továbbra is
távol tartja magától Izidort. Haza-
érkezve rengeteg üzleti gond
várja. Hozzá kell fogni Holm gróf
történelmi munkájának kiadásá-
hoz. Dóra születésnapján előkelő
estélyt rendeznek, amelyen Dóra
és Trettach az egyik szobában
magukra maradnak, de intimen
induló beszélgetésüket megzavarja
Izidor. Ezekben a napokban
kezdene gyülekezni a súlyos
anyagi gondok sötét felhői a
Kohn-cég felett. Dórában felé-
bred a régi szerelem Trettach
iránt. Találkozott ad neki. Tret-
tach szemrehányást tesz az asz-
szonynak, azért, mert nem várt
rá, hanem férjhez ment. Az asz-
szony heves szerelmi jelenet után
odadobja magát a férfinak. Pár
nap múlva Izidor és Dóra együtt
mennek egy előkelő estélyre, ahol
kittüntető házelgéssel veszik őket
körül.)

(Folytatás.)

39

És eluraltott rajta a gondter-
helt embernek akaratlan vágya,
hogy egyszer egy órára fellelék-
zék, hogy nagy kortyokban igya
az örömet. Néhány fiatal tiszt be-
vonszolta a terem egyik sarkában
levő török sátorba. Pezsgőt ren-

delt mindnyájuknak, hagyta, hogy
leltassák, hogy ünnepeljék. De míg
tréfált, nevetett és hagyta, hogy a
többiek ugrassák, az alatt egy csa-
pásra megint felmerült benne
Trettach képe. Úgy érezte magát,
mintha tükön ült volna, egyre sü-
rübben ültette poharát, hogy a
féltekenység szörnyű kísértetét el-
űzze.

Amikor végül a sátorból kisza-
badult és a terembe visszasietett,
kissé ingadozott.

Szeme valami felháborított pil-
lantott meg. Felesége sátránál ott
állt Trettach, egyedül, a pezsgős-
pohárral játszadozva, cigarettát a
szájában. És Dóra szeme a magas-
termetű tisztet csüggött, még pe-
dig olyan kifejezéssel, amelyet Dó-
rának Izidor még sohasem látott.
Oly lángoló voltak, oly démoni
szenvetéllyel égtek e két szemek!
Sennittele szerelmes szó vagy tit-
kos levél nem adhatta volna Izid-
ornak a kezébe a megdönthet-
len bizonyítékát annak, hogy Dó-
ra szereti azt a férfit, szereti egé-
szén a kétségbeesésig. Izidornak
úgy tűnt fel, mintha Dóra messzi-
re kikiáltana gyalázatát, mintha a
nő sóvárgó szemei az egész világ-
nak elárulnák, hogy: házasság-
törő.

Izidor szeme vérben forrott.

Egy ugrással ottan termelt fe-
lesége sátránál, anélkül, hogy fi-
gyelemre méltatta volna a nyugod-
tan hátralepő Trettachot.

„Öltözz fel, hazamegyünk” szölt
oda feleségének.

Néhány tiszt kíváncsian arrafor-
ditotta fejét.

Dóra értelmetlenül nézett fér-
jére, nem ismerte meg ezt a han-
got nála. „Miért?” kérdezte aztán
meglepetten.

„Nem jól érzem magam”, vála-
szolta röviden a férje. Haja izzad-
tan lógott halottápadt arcába,
szemein véraláfutás nyomai vol-
tak, ajka remegett. Dóra látta,
hogy férje ittas. És a férje iránt
érezett régi utálat, a szerető je-
lenlétében kétszeresen magasra
tört ki az asszonyból.

„Meg kell, hogy bocsáss nekem”
válaszolta fanyarul, az anyaher-
cegnő minden pillanatban jöhet.
Nekem is le kell számolnom.”

„Van itt elég asszony, —
gyere!”

Dóra lángoló megvetéssel né-
zett rá.

Egyre többen figyeltek rájuk.
„Izidor purimot csinál!” jegyezte
meg egy hadnagy.

„Azonnal gyere!” Ezt már han-
gosan kiáltotta Izidor. Két kezével
erősen fogta a söntésasztalt, mint-
ha az egész sátrát fel akarná bo-
ritani.

„Bocsánat!” Izidor vállát köny-
nyedén megérintette egy ujj.
Izidor megfordult. Trettach állt
előtte, de rögtön oldalt lépett, úgy,
hogy Dóra őt nem láthatta és nem
hallhatta. Izidor akaratlanul is kö-
vette Trettachot.

„Bocsánat Kohn ur, ha én, mint
rendező bizottsági tag” — Tret-
tach hanyagul rámutatott a mellén
levő rozettára — „megkérem Önt,
hogy mérsékelje magát az előkelő
urakok jelenlétében.”

Izidor mereven szeme közé
nézett. Örülthöz hasonlított, K/I-
nyitotta száját, aztán megint be-
csukta, mert képtelen volt be-
szélni.

Holm Alex gróf kapitány, aki

meghalotta a szóváltást, odalépett.
„Csak kedélyesen gyerekek!” csi-
totta őket.

Izidor egy pillanatra visszaret-
tent a húzártiszt iőlényes nyugál-
ma elől. De aztán ismét esztelen
düh fogta el. „Önnel Trettach ur,
majd máskor beszélünk!” hörgögte.
„Jobban teszi, ha azonnal szól”,
válaszolta Trettach teljes önura-
lommal. „Kérlek Alex, gyere ve-
lem!”

És a török sátor felé fordult,
ahol Izidor az imént iddógált, fél-
redobta a sátor bejárata előtt ló-
gó függőnyt és belépett oda a má-
sik két férfi nyomában.

A sátor üres volt.

„Rendelkezésére állok” mondot-
ta Hans Joachim, miközben Izid-
orhoz fordult.

„Menedörgös menykő, hát mi
történt itten?” — kérdezte megle-
petten Holm gróf.

Izidor kezével szinte kapkodott
levegő után. Újra meg újra ellállt
lélekzete. Szeme ide-oda forgott,
ellenfele pedig acéltelenséggel
mérte végig.

„Mi mondani valója van?” kér-
dezte Trettach még egyszer, emelt
hangon.

Izidor erősen beleragadt gallér-
ját, mintha attól féltene, hogy meg-
fullad. „Az asszony” sziszegte,
„az asszony odakint... felakasz-
tottatok” fakadt ki aztán a részeg
ember makacsságával, „felakasz-
tottatok, hogy minden semmire-
kelőnek kedve teljék bennem!”

„Kit tart Ön semmirekelőnek?”

— kérdezte Hans Joachim, aki
önmagán uralkodva Izidornak köz-
vetlen közelébe lépett. De sze-
mében vad öröm villámlott.

Izidor a lélelem határozatlan ér-
zésében vissza akart lépni, de tér-
de szinte megbénult. Csak karját
tudta ittasságában felemelni, ösz-
tönösen, hogy védje magát.

Trettach félreértette Izidor mozd-
ulatát és a sokáig visszafojtott
izgalom kitört belőle. „Le a ke-
zekkel, kölyök”, kiáltott Izidorra,
„különbön baj lesz!”

A kapitány Trettachnak a vál-
lára tette kezét. „Nyugalom,
uraim” kérlelte, „csak semmi tett-
legesség, az Isten szerelmére!”

De mindaz a harag, a forrongó
düh, mindaz a sok megalázás, csa-
lódás, amit házassága számára ho-
zott, a gyöttrő érzés, hogy elvesz-
tette a játszmát, magasra fellán-
golt a bortól elcsikettült Izidornak.
Nyilként vágódott előre, felemelte
öklét és teljes erejéből csapott
Trettach báró arcába, épen arra a
helyre, ahol őt is megütötte fele-
sége a nászéjszakán. Izidor kisuj-
jának briliáns gyűrűje hosszú, vé-
res nyomott hagyott ellenfele hom-
lokán.

Trettach egy lépést visszahő-
költ. Hiába kapott kardja után,
amelyet mint ünnepély rendező le-
vetett.

Holm gróf kapitány nyomban
odaugrott, hatalmas alakjával a
két férfi közé ékelődött és erősen
megragadta barátja karját.

„Hans Joachim” sutogta, mi-
közben maga is remegett, „min-
denre, ami szent, kérek, légy kor-
rekt! Ki innen, ember, ha kedves
az élete. — ki innen!”

(Folytatjuk.)

Tűzifa és köszén

szükségletét a legutányo-
sabb árban beszerezheti

„SYLVANIA”
tűzifa- és széntelepnel

Noria (Bathory)-utca 26.
Telefon: 708. 2921

A MOHÁCSI GYÁSZNAP NÉGYSZÁZADIK ÉVFORDULÓJA

Augusztus 29. Négy száz esztendő fordulója a sötét mohácsi napnak. A hősvértől pirosult gyásztér, amely fölött hollószárnyaival lebegett a zordon enyészet, a tragikus mohácsi mező most az emlékezés fátylaival várja az ünneplők tömegeit. A porladó hősök csontjai fölött, Lajos király el este helyén ragyogó pompájú gyászünnepet ünnel.

Ki hinné, hogy a mohácsi csata eseményeiről, II. Lajos katasztrófájáról néhány nappal 1526 augusztus 29. után részletes újságludósítások jelentek meg? Ezek az újságok — az elsők közül valók Európában — német nyelven Németországban jelentek meg.

Forgatjuk tudós Balogi Aladár Buda és Pest a világirodalomban című monumentális könyvét, mely gazdag anyagát közli a mohácsi vészről szóló egykori irodalmi emlékeknek.

Ebben látjuk említve azt az egykorú röpiratot (Sendbrief), melyben a mohácsi vész és Buda felégetése után egy bizonyos Nickel Eigenwillig névvel felruházott képzeleti alak azzal a hírrel fordul Boroszlóból Anderbach Pál redletzi plesbanoshoz, hogy a hatalmas és erős Magyarország a török egészen elfoglalta, kifosztotta, felégette s elpusztította, még a szőlőtőkékét is gyökerestől kiszaggatta.

Aztán, alsórajnai tájnyelven, egy másik híradás, vagy mondjuk: újságlap: New erbarmliche Tzydunge van der groisser schlacht, hatalmas híradás arról a nagy csatáról, melyet a török császár vívott augusztus 28-ik napján Magyarország és Csehország királyával. Amelyben agyonverték a királyt és sok nagyurat, nagy kárára az egész kereszténységnek. Ez az újság Kölnben jelent meg sant Lupus kiadásában.

Következik aztán: Neue Zeytung, Wie es mit der schlacht zwischen dem König von Ungern und dem Türckischen Keyser ergangen. Ezek a négy száz év előtti híradások az első magyarországi újságludósítások, melyekről tudunk.

A mohácsi vészről szóló francia és holland jelentéseket is közöl Balogi gyűjteménye. Nevezetesen, hogy

ezek is augusztus 28-ikára te-
szik a mohácsi csata napját,

éppúgy, mint a német újságludósítások jelentékeny része.

Ez újságlapok szerzői között vannak udvari, katonai és főpapi hivatalnokok, orvosok, papok és az eseményekben személyesen résztvevő hadiutaskárok és zsoldos katonák. Nevét egyik sem mondja meg. Tudósításaikban a legtöbben szabadjára eresztik fantáziájukat,

de az ütközet idejét és helyét csak a legkevésbé tudják pontosan megállapítani.

A csata mozgalmak képe csupán két, benne személyesen résztvevő osztrák Landsknecht előadásából pontakozik ki. De éppen ezek a Landsknecht-tudósítók tűnnek ki előadásuk sivárságával, rosszakaratával. Ezeknek elmondásaihoz

alkalmazkodnak aztán a népe-
kesek és a többi újságok is. De a
katonaság is tudhatták jól, hogy
ezek a Landsknechtek nem a leg-
megbízhatóbb tanúk.

Egy esztendővel Mohács után
egy vándorköltő már az egész vi-
lág szégyenének mondja a magya-
rok szenvedéseit, melyért vádat
érdemel Németország is.

Érdekesen állapítja meg most
a modern stratégia

a csatavesztés igazi okát.

Eszerint Mohácsnál, a főhiba
az volt, hogy a teljesen készület-
len magyar sereg semmi intézke-

Ma délelőtt érkeztek meg a debreceni futballisták

Délután DKASE—Törekvés a Károly-pályán

Ma délelőtt érkeztek meg a
debreceni futballisták Vá-
radra, hogy összemérjék ere-
jük a két helybeli vezető egy-
ütt a NAC-cal és a Törek-
véssel. A vendégeket a pályá-
udvaron a rendező egyesület el-
nöksége és a szövetség dele-
gátusa fogadta.

Ma délután a bajnokcsapat
Törekvés lesz az ellenfele a
kiváló képességű debreceni
csapatnak.

A bajnokcsapat felállítása
hír szerint a következő lesz:

Máthé, Bartha, Székely,
Gróh, Sternberg, Szilágyi,
Plesch, Zsiga, Török, Róth,
Csomag.

Kétségtelen, hogy ennél jobb
felállítás el sem tudunk kép-
zelni és, ha a Törekvés tudása
és nagyszerű technikája páro-

dést nem tett a veszedelem meg-
előzésére, Szerémujlak vára őrség
nélkül volt. Péterváradra tett
ugyan Tomory egy divíziót, de ez
is hamar otthagya a várat, mert
máshova rendelték. Fontos lett
volna az eszéki átjáró megszállá-
sa, de egyetlen magyar katoná se
volt ott. Fontos lett volna Bara-
nyavár megszállása is, ámde sem-
mi se történt, úgy, hogy Szulej-
mán szultán ugyiszólván kardcsa-
pás nélkül mehetett Mohácsig,
ahol akkorra már elrendezkedett
a magyar hadsereg. Óriási hiba
volt elmulasztani, hogy legalább
itt álljanak fel katonai követelmé-
nyek szerint, ahol legkedvezőbb
volt a terep. De Tomory, a főve-
zér nem értett a haditudomány-
hoz, egyszerű barát volt. Csak így
érthető, hogy a török akadályta-
lanul foglalta el a nagynyáradí
halmot s ezzel kezébe vette a csa-
ta sorsát.

sul azzal a határtalan lelkesé-
dással, amely a piros-fekete
dresszes fiukat legjobban jel-
lemzi, abban az esetben egy
ajabb győzelemmel öregbítke-
tik hírnevüket.

Holnap, vasárnap délután a
NAC lesz az ellenfele a debre-
cenieknek. A mérkőzésnek re-
vansjellege van és így érthető,
hogy a zöld-fehér tizenegy
minden tudását latba fogja
vetni, hogy multkor legyőze-
tésért elégtételt vegyen.

A csapatfelállítást egyelőre
a legnagyobb diszkrécióval ke-
zelik, de nem lehet egy pillana-
tig sem vitás, hogy a NAC leg-
komolyabb összeállításban
veszi fel a harcot.

A mérkőzéseket mindakét
napon a Károly-pályán ponto-
san fél 6 órakor kezdik meg.

Hétosztályu lesz a középiskola Petrovici miniszter érdekes terve az oktatás átstrukturizálásáról

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Tegnap este ült össze először
a középiskolai oktatás tör-
vénytervezetének elkészítésé-
re kiküldött bizottság. Maga
Petrovici közoktatásügyi
miniszter elnökölt és kifejtette
szempontjait, amelyeket a bi-
zottsági tagok magukévé tet-
tek.

Az új oktatási rendnek alap-
elve a filozófiai tárgyak tanu-
lása lesz, amit már a negyedik
osztályban megkezdnek.

A közoktatásügyi miniszter
a hétosztályos középiskola-ti-
pus mellett van: a hét osztály
után az egyetemre való előké-
szítés egy éve következik. A
bizottság egyes tagjai azt vé-
lik helyesnek, hogy ez az elő-
készítő év a liceum keretébe
legyen beillesztve, viszont a
miniszter az egyetemhez il-
leszti.

A latin nyelvét az első osz-
tálytól fogva adják elő. A gör-
ögöt a két utolsó évre sü-
ritik.

A liceum — úgy amint a
miniszter és vele egybehang-
zóan elképzelik — tökéletes és
szervesen egységes: vagyis
nem oszlik többé alsó- és első-
osztályokra, hanem tanítási
programja egy egész lesz, ki-
indulva az első osztálytól és
szintézisben csúcsosodik ki a
felsőbb osztályokban, főleg a
hetedikben.

A pozitív tudományokat úgy
fogják beilleszteni, hogy az
általános elvek levonhatók le-
gyenek, anélkül, hogy a tan-
rendet nagyon fárasztó részle-
tekkel tulságosan megterhel-
nék. E tárgyaknál a gyakorlati
rész lényegesen fontosabb lesz
az elméletinél, ami mostanáig
megterhelte a tanrendet. A tör-
ténelmet az első osztálytól a
hetedikig tanítani fogják; az
utolsó évben ez a tanulmány a
történelem-filozófiában és a
szociológiában kulminál.

A bizottság legközelebbi
ülése szeptember 7-én lesz.

Biller Irén végleg letört Budapesten és Amerikába készül

— Budapesti tudósítónk távirata —

Biller Irén, amilyen hirtelen fel-
tűnt, mint káprázatos operettsil-
lag, éppen oly páratlan gyorsasá-
ggal lehanyatlott karrierje a buda-
pesti színpadokon.

Biller Irén megváltása a Főváro-
si Operettszínházról ismeretes bot-
rányok között játszódott le. Bil-
lert legutóbb Sebestyén Géza
szerződtette a Budai Színkörbe,
ahol Zerkovitz legújabb operett-
jében a Muzsikus Ferkóban lépett
fel. Billerről és a Zerkovitz-ope-
rettről olvassuk most a merész
tollu színházi kritikus, Egyed Zol-
tán tollából a következőket:

— A Zerkovitz-operett átjön
Budáról, de Biller nélkül. Az ő
szerepét egy új szubrett-tehetség
veszi át, akit vasárnap délután
megnéztünk Budán a „Régi jó Bu-
dapest”-ben s a róla elterjedt ked-
vező híreket egyáltalán nem tart-
juk túlzottnak. A színész neve
M. Molnár Aranka.

— Billerrel mi van?

— Egyelőre elutazik, nem mesz-
sze, csak ide — Amerikába, amit
őszintén szólva, a művész né-
széről kissé naiv dolognak tartok,
— az indoklást, remélem, ő is
szívesen elengedi. Ha meg haza-
jött, azt hallom, Vincze Zsigával
bérbe akarja venni a Fővárosi
Operettszínházat, ahol a „Juniá-
lis” című Bus—Vincze-operettet
fogják eljátszani.

Rádió

a bécs-gráci és a bécs-salzburgi
vonalakon

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: A külföldi saj-
tónak ma mutatták be a bécs-
gráci vonatokon bevezetésre váró
rádiófelvétel állomás működé-
sét. A rádiófelvétel kitérően mű-
ködtek s az osztrák vasutak a
próba után elhatározták, hogy
szeptembertől a bécs—villadi,
bécs—salzburgi és bécs—grazi vo-
nalakon külön rádiókocsik fognak
közlekedni.

A rádiókocsikban a publikum
óránként egy shillingért hallgathat-
ja a rádiót. Természetesen ezek a
kocsik nagyszerű kényelemmel
lesznek felszerelve. Valószínűleg
egy külön táncterem is lesz a rá-
diókocsiban.

Guári mosóárak sima és kockás
pouplinok saison után mélyen le-
szállított árban Leitner Márton Rt.

Parfumeria DIANA

Piaja Mihai Vileazul 6. SZ.
(Nagypiac-tér)

Kereskedelmi Csarnok palota

Legolcsóbb bevásárlási forrás
az összes külföldi parfümök,
 kölni vizek, szappanok,
 gummiárak és háztartási
 cikkekben

Tessék meglekinteni!

MOZI

A Dorian-Filmszínház műsora:
Szombat d. u. 3, 5 és 7 órákor

A MOSTOHA

Margareta Lanner és H. Mierendorff.
Szombat este fél 10 órákor

Rettenetes Iván cár

Emil Jannings, Conrad Veidt és
Werner Krauss.

Albani Tiron, Guttman Miklós és
Adorján Péter előadásaival.

Vasárnap d. e. 11 órákor

Salamambo

és

Egy komédiás gyerek története

Mary Kiddel.

10 leies helyárak.

— „Egy táncosnő kalandjai”. Hatalmas attrakciós film az Atlantic nyári mozgóban. Az Atlantic nyári mozgó ma, szombaton mutatja be ezt a mindvégig izgalmas témájú filmet, melyben a téma érdekessége mellett az attrakciók egész sorozatát láthatjuk. Fő érdekessége a filmnek egy borzalmasan szép színházgép, izgalmas bormachek és a leg-tökéletesebben megrendezett lóversenybukás, melyek mind-

egyike szenzációszámba megy. A főszerepet Anita Stewart, a leghíresebb amerikai táncosnő kreálja.

— A Dorian-filmszínházban ma, szombaton délután 3, 5 és 7 órai kezdettel színre kerül a „Mostoha” című 7 felvonásos filmdráma, amely a berlini UFA filmgyárban készült. — Margareta Lanner és Hans Mierendorff játsszák a kitűnő film főszerepeit. Előzőleg színre kerül „Félix, a csodakandúr” című 1 felvonásos vígjáték. Este fél 10 órákor diszelőadásban színre kerül „Rettenetes Iván” Szent-Oroszország cája, a főszerepben Emil Jannings, Conrad Veidt s Werner Krauss. A film előadását megelőzve Albani Tiron szerkesztő fog előadást tartani az expresszionizmusról, Guttman Miklós zongoraművész, Bartók, Magnard és Mac-Dovell darabokat játszik és ismerteti az expresszionista zenét. — Adorján Péter az expresszionista filmről tart előadást. — Rendes helyárak! Vasárnap d. e. 11 órákor matiné 10 leies helyárakkal a Dorian-filmszínházban. Színre kerül „Salamambo

bó”, Flaubert regénye és „Egy komédiás gyerek története” Mary Kiddel, Dorian filmek.

Heuman szinkör

Szombat: Fehér galambok fekete városban. Főszerepben Lóth Ila.

Vasárnap: Fehér galambok fekete városban. Főszerepben Lóth Ila.

Vasárnap délelőtti matiné 11 órákor: Sybill, szindarab után. Lya Marával.

— Fehér galambok fekete városban, Lóth Ila, bájosan kedves magyar filmszínész nő egyik legszebb alakítása, melyet már Németországban készítették. Ez az a film, melyben a magyar középosztály leányainak sorsa visszatükröződik, ez az a film, melyben Móricz Zsigmond regényének minden alakja élethűen jelenik meg. Lóth Ila ezzel a filmével egyszerre a világvárosok ünnepeit művésznője lett. Jön: Putty Liával: MALVA.

x Vogue előző száma 40 Lei a Hegedűs Hirlapirodában.

HIRDETMÉNY.

Az Alexandrii utcai nagytemplomban az eladásra kerülő imaszékek folyó hó 29-én, vasárnap délelőtti 10 órákor a hitközség tanácstermében lesznek folytatólagosan elárverezve.

A megmaradt imaszékek 29-én d. u. és 30—31-én és 1-én 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig lesznek bérbeadva.

Az Orth. Izr. Hitközség Templomügyi Bizottsága.

Hirdetmény

Egy nagy vendéglői spórt megvételre keres az Árvaanoncotthon részére az Orthodox Izraelita Hitközség

Fest. Tisztán
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Aug. hó 30-án,
hétfőn
reggel

Megnyillik

Aug. hó 30-án,
hétfőn
reggel

FRÖHLICH TESTVÉREK

hentesáru és csemege-üzlete a Bul. Reg. Ferdinand 7. szám alatt, az Oláry házban, a volt Spiegel és Oláry-féle üzlethelyiség helyén. Kérjük a n. é. közönség szives pártfogását

FRÖHLICH
TESTVÉREK

Mi újság?

Megnyílt Fleischer Miklós képiállítása

Szombaton délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg a fiatal, nagytehetségű Fleischer Miklós képiállítása. Mintegy ötven izzó színekben égő pompás kép díszíti a Heyman művészház falát, s ez az ötven kép Fleischer Miklós izgalmasan eredeti festői egyéniségének minden szépségét hatalmasen revelálja. A megnyitáson ott látni a nagyváradi festőket s mindazokat, akik a komoly művészetért őszintén tudnak lelkesedni, akik a város művészi életének reprezentatívjai. A kiállításnak igen nagy sikerére jellemző, hogy máris több kép sorsa fölött döntöttek a műbarátok.

* Elmarad a városi tanács mai ülése. Nagyvárad város ideiglenes tanácsának ma délelőtti ülése elmaradt. A tanács legközelebbi ülését kedden délelőtt fél 11 órakor tartja.

* Tibor Ernő itthon. Tibor Ernő, a kitűnő festőművész hosszabb időt töltött Olaszországban, ahol a napfény és a tenger csodálatos változatát festette. Velencében, Chioggában, Buranóban folytatott tanulmányokat, amelyek izmosították tehetségét. Több bravuros festménye előkelő olasz szalonok díszévé vált, s mintegy harminc pompás déli perzselő színekben izzó új képet hozott haza útjáról. Tibor tegnap érkezett haza Váradra, s alkalmat keres, hogy olaszországi terményeit a közönségnek is bemutassa.

* Vermes Edit meghalt. A magyar hölgyuszósport egyik legnagyobb reménysége, Vermes Edit az esztergomi szerencsétlen revolveres baleset áldozata, csütörtök hajnalban szívgöngyölgésében meghalt. A fiatal hölgyuszónő balesetéről tegnapelőtti számunkban részletesen beszámoltunk. Az operáció következtében állapota valamennyire javult, de az egyre jobban elhatalmasodott szívgöngyölgés miatt az orvosi tudomány sem tudta ellensúlyozni. Vermes Edit meghalt.

* Megtalálták Szabó Sándor dr lakásának fosztogatóját. Az Estilap két nappal előbb hírt adott arról a vakmerő betörésről, amelyet dr Szabó Sándor fogorvosnak a város szívében lévő lakásán, угyszólván fényes nappal követek el. A Borodi-csoport indította meg az ügyben a nyomozást. A gyanú már az első percekben Lék Rozália ellen irányult, akit be is vittek a rendőrségre. A leány állhatatosan tagadott és mindvégig megmaradt amellett, hogy a betöréshez semmi köze sincs. Tegnap este aztán a detektívek házkutatást tartottak Lék Rozália lakásán és a félreeső helyen szalma közé rejtve megtalálták Szabó Sándor dr kazettáját. A hűtlen cseléd ezután töredelmesen beismerte, hogy a betörést Zsuzsilk Piroskával együtt követte el. Mindkettejüket átkísérték az ügyészség fogházába.

* Holnap Amateur-CFR meccs. Holnap délelőtt 10 órakor az Amateur bemutatkozó mérkőzést játszik a Sporttérén a CFR-rel.

* Lovassági önkéntesek bevonulása. Munteanu-alezredes, a nagyváradi hadkiegészítő kerület parancsnoka az érdekeltek tudomására hozza, hogy a felső parancsok értelmében az 1927 korszályhoz tartozó ifjak — kivétel nélkül — akiket mint váltó huszárokat soroztak be, valamint azok is, akik mint váltó huszárok (schimbos) akarnak szolgálatot teljesíteni kötelesek saját nevelésü vagy a piacon megvásárolt lovukat lakhelyükhöz legközelebb felvő lovas ezred bizottsága elé állítani, véleményezés végett, ahonnan egy igazolványt fognak kérni és kapni, hogy az előállított lo katonai szolgálatra alkalmas, amely igazolványt legkésőbb bevonulás terminusáig a Cercul de Recrutarehoz benyújtani kötelesek. Ugyanígy fognak eljárni azok az ifjak is, akiket nem mint váltó huszárokat soroztak be, de akiknek a miniszterium saját kérelmükre utólag megengedte ezen fegyvernemben való szolgálatot. Ennélfogva azok az 1927 korszálybeli ifjak, akik az előző rendelkezések értelmében letétbe helyezték volna a lo árát, követeljük vissza a pénzüket, tudomásul véve, hogy ezentul a miniszterium nem szerez be lovakat schimbosok részére, ezek kötelesek lévén lovaikat személyesen bevásárolni. Azok az ifjak, akik ennek a rendelkezésnek a bevonulás terminusáig nem fognak eleget tenni, beosztják egy rendes huszár vagy más ezredhez, semmi esetben sem lehetnek beosztva szolgálati tételre oda, ahova, mint váltó huszárok kaptak volna beosztást.

* Megnyílt Mendel ruhaárúháza. Egy nagyjövőjű új cég alakult meg a Regele Ferdinand (Rákóczy)-uti 3. sz. alatt, a volt Darvas harisnyázlet helyén. Egy jónévi kereskedő-cég, Mendel ruhaárúháza nyílt itt meg, a legmodernebb férfi-, fiú és gyermekruha áruház. Mendel ruhaárúháza a legteljesebb nagyvárosi jelleggel bír, s alkalmat ad a legüríbb közönségnek, hogy a Mendel áruházban szerezzék be ruha, felöltő és fiú-ruha szükségleteit.

* Beiratások a váradi társulati felső kereskedelmi iskolába. A beiratások szeptember 1—8-ig tartanak. A felvételt a portánál díjmentesen kapható blankettával kell kérelmezni. Az első osztályba iratkozó tanulók a felvételi kérvényhez kötelesek mellékelni: a középiskola IV. osztályáról szóló bizonyítványt, születési és ujjnyomtatási bizonyítványt, továbbá igazolványt román állampolgárságáról. A javító és pótló vizsgálatok 10—15-ike között lesznek. A tanítás szeptember 26-án kezdődik. Egyenruha, egyensapka és karszám viselése feltétlenül szükséges. A már előjegyzett tanulók újból jelentkezni tartoznak.

* Beiratkozás a váradi állami iskolákba. A tanfelügyelőség értesítése szerint az összes helybeli állami elemi iskolákban és óvodákban a beiratások szeptember 1—10-ig tartanak meg. A gyermekek szüleikkel vagy ezek törvényes képviselőivel fognak megjelenni. Az előadások szeptember hó 15-én kezdődnek.

* Aranyéremmel tüntettek ki egy nagyváradi iparost. Marosvásárhelyről jelentik: Hatallmas sikerrel folyt le a Székelyföldi Állami Iparmúzeum által rendezett bőripari kiállítás, amelyen elsősorban a cipészipar és az ezen szakmához tartozó bőr- és egyéb iparágak vettek részt. Borsos Sándor nagyváradi iparos saját találmányu cipőtalp- és sarokragasztó gépeivel vett részt a kiállításon és pedig a legnagyobb sikerrel, mert a bíráló-bizottság aranyéremmel tüntette ki.

Tulbure György nyilatkozik a színházi koncesszió késedelméről

Mint a lapok hírül adták, Parlasi Lajos immár másodszer tért vissza Bukarestből, anélkül, hogy a színházi koncessziót a kultuszminiszteriumból magával hozta volna. Megkérdeztük ez ügyre nézve Tulbure Györgyöt, a városi tanács elnökét, aki a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Parlagival még nem volt alkalmam személyesen tárgyalni. A lapoknak adott nyilatkozatából viszont az tűnik ki, hogy a váradi színház koncessziójának ügye nem áll

* A nagyváradi református presbyterium vasárnap délután 4 órakor ülést tart, amelyen fontos tárgysorozat kerül elintézésre.

* Találtak egy ablakszárnyat. Igazolt tulajdonosa átvetheti az államrendőrség I. emelet 16. számú szobájában.

VAKACIÓ

mulik, mint egy álom. Jó gyermekek, utoljára mulatozni legyetek a vakációt záró gyermekbálon. Szóljatok, hogy készüljön fel, már most anyukának, S vigyenek el benneteket a jövő vasárnap.

rosszul. Ugy látom, hogy Goldis miniszter úr Bukarestbe való visszaérkezése után a kérdést közmegnyugvásra fogja elintézni.

— Amennyiben azonban szüksége mutatkoznék újabb intervenciónak, nincs kizárva, hogy a közeli napokban személyesen utazok Bukarestbe.

— Ma különben a koncesszió ügyében tárgyalni fogok Mihail Sadoveanu képviselőjével úrral, Jacob József prefektus úrral és a Magyar Párt itteni elnökségével.

A szerencse forogandó.

eddig másnak kedvezett, most Ön következik sorra, hogy neve a Nagyvárad Estilap 6-ik huszezer leies sorsolásán a szerencsés nyerők között szerepeljen. Ezért ne mulassza sohasem el a kedvező alkalmat.

okvetlenül vegyen részt az Estilap hatodik sorsolásán, mely az előbbiekhöz hasonlóan egy ötezer, két darab 2—2 ezer és 11 darab ezer leies készpénz nyereményt tartalmaz. Legutóbbi sorsolásunk nyerői

közül ismét jelentkeztek ketten, a 7-es számú 1000 leies nyeremény tulajdonosa Szilágyi Erzsébet, Alexandri (Teleki) utca 6. sorsjegyszáma 2670, és a 8-ik nyerő, Friedmann Géza kereskedő, Jorga Miklós (Zöldia) utca 4, aki 4493. számú sorsjeggyel szintén ezer leit nyert.

Most már tizenhárom nyerő jelentkezett s a Hegedüs hírlapiroda szombat délután folyósította is a nyeremény összegeket.

Időjárás

Egész Európában mind gyérebbé váltak az esőzések. Az ég ugyan mindenütt felhőfoszlányokkal fátyolozott, de ez talán nem jelenti, hogy újból megkezdődnek az esőzések.

Prognózis: Derős idő várható, helyenként csapadékkal.

Bukaresi zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST — — — — — 28.90
BÉCS — — — — — 28.95
PÁRIS — — — — — 595

Valódi VULKAN FIBRE és bőrből készült ritikül, bőröndöket, kalapdobozt, aktatáskát gyári áron árúsítunk

Cuza Voda (Szacsavay)-u. 19. szám alatti gyárunkban 2610

Nagyvárad Bőröndár- és Táskagyár

Vegyileg tisztít 24 óra alatt!!

BORGOS

legrégibb vegytisztító üzlete

Bazár épület, Színházzal szemben!

Alkalmi vasalások azonnal

2880

x Ön utazik? Vizumait gyorsan, pontosan a Hegedüs Hírlapirodában rendelje! Telefon 458.

Viktória butorraktár

Vlahuta (Szent János)-u. 2.

Székek, asztalok, hálószobák, garnitúrák, előszoba- és álló fogasok gyári áron. Nagy választék, kedvező fizetési feltételek mellett. 2890

Hajlított butorok javítását szakszerűen vállalom.

APRÓ HIRDETÉSEK

A leghisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei vastag betű 8 lei. „Cim a Hegedüs” felzés díja 10 lei. Allást keresőknek 50% engedmény.

LEVELEZÉS

ATYA. Levél nem megy, nem írok, mert nincs mit. Illető hazajött, ügyben azonban semmi nem történt. Elképzelhetetlen unalomban, csendben nyaralok én is. Malom csendes eseménytelen az egész környék. Semmi nem történt. Caront kérek és az ott maradt harisnyát. Ollett. 330

FELIX bai. Hiányzik nagyon, majdnem jobban, mint gondolná. Nem akartam reklamálni, de kényszerből teszem. Csak nyugodtan ki kell bírni. Idő pénz, az meg úgy sincs. Hétfőn küldöm. 374

PARIS. Levél ma reggel nem érkezett, esetleg este jön W.-ek nagyon nyugtalanok, miért nem írtatok Édesem azonnal, hiszen gondolhattátok, nehezen várjuk. Sokszor csókolunk. 375

NEM baj, ha hetenként egyszer kétszer írsz, fontos az, hogy pihenj és jól érezd magad s értelmesen használj fel az időt és ami az idővel angol példaszó szerint egyet jelent. Akkor minden jól van, mert az a legkedvesebb ügye, hogy ragyogó egészségben lássunk. Írál nekik? 10.000.000.

LEGSZEBB nyári női divat kelméket mélyen leszállított árban árusít Mária királyné (Bémer) tén Kertész Reclam női divatruháza.

LAKÁS

Tágas, világos utcai műhelyhelyiség, esetleg irodahelyiséggel, újonnan épült házban kiadó. Lázár György-utca 4. (v. Uri-u. 44.) 371

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Cim a Hegedüs hirlapirodában.

ALKALMAZÁS

KITERJEDT helyi ismerettségel bíró ügynököket keres helybeli nagy tűzifa vállalat. Kaucióval és szakmában ismerettséggel rendelkezők előnyben. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 218

ÜGYES, fiatal fűszerkereskedő segéd szombat megtartásával azonnalra felvétetik. Wechsler Rt. Vitéz Mihály (Nagypiac) tér. 332

INTELLIGENS, gyermekszerető német nevelő szeptember 15-re egy gyermek mellé uriházhoz belépne. Cim a Hegedüs Hirlapirodában kér. 354

KINDERPFLEGERIN wird gesucht zu einem 1 jähriges Mädchen auf Land. Adresse in der Administration.

GYERMEKGONDOZÓNO keresetkét vidékre egy éves kisleányhoz. Cim a Hegedüs hirlapirodában.

MEGBIZHATÓ, értelmes irodaszolgá alkalmazást nyer. Előnyben kaucióképesek. — Jelentkezés augusztus 30—31-én délelőtt 11-1 között. Berthelot tábornok (Sal Ferenc) utca 6. Léderer-gyár. 89

HAZVEZETŐNÖT keresek, aki a fellasi háztartás minden részében jártas és kitűnően főz. Thury Kálmán, Ügyvédi Kamara. 378

PERFECT szobalányt keresek hetedikére. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 372

PERFECT főzőnő felvétetik el-sejére jó fizetéssel, Rimánóczy-u. 11. emelet. 369

MEGBIZHATÓ szobalány, minden főzőnő kisebb igényekkel ajánlkozik, esetleg vidékre is megy. Berthelot tábornok (Sal Ferenc) utca 13. 379

ÜGYES mindenese elsejére felvétetik. Jachzel, Matei Corvinul (Battyányi) utca 10. 368

HAZVEZETŐNÖ felvétetik. — Cim a Hegedüs hirlapirodában. 381

NÉMET vagy magyar kisasszony gyermek mellé azonnal felvétetik. Szilágyi, Tace Jónescu (Körös) utca 10. 382

KERESÜNK jó megjelenésű, gyors számoló, jó folyóírással bíró tisztviselőt. Románul beszélők előnyben részesülnek. Fenti képességgel bírók írásbeli ajánlatait fizetési igény megjelöléssel Bourne & Co. Oradea, Avram Jancu (Kossuth) utca 16. Kérjétek. 383

TISZTESSÉGES főzni tudó mindenese nő kis családhoz szeptember 1-re felvétetik. Lukács Alba-Iulia (Bunyitay) liget 14. 92

SZIJJGYARTÓSEGÉD alkalmazást nyer Léderer cserépgyár, Bled. Jelentkezést Berthelot tábornok (Sal Ferenc) utca 6. 90

EGY szerény qis lakásért takarítást vagy háztartásvezetőt vállalnék. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 384

ADÁS-VÉTEL

WEISZ Gizi közvetítő iroda Matei Basarab (Nyomda) utca, értesíti t. ügyfeleit, hogy fogadó óráit irodájában kizárólag reggel 9 órától délután 2-ig tartja.

ÜZLET berendezéssel, elköltözés miatt eladó. Patria, Alexandri (Teleky) utca 38.

Központban üzletház lakásonként is eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 222

FARKASKUTYA kölykök eladók, Topsáiné, Lázár György-u. 20. (v. Uri-u. 56.) 2766

Aki azt akarja, hogy divatos és jó ruhája legyen olcsó árban, **Schreier** az csakis férfiszabónál készíttesse Saguna (Kapucinus)-utca 4. 2943

RÓKASZÖRÜ, fiatal, hü kitűnő házörző kutyámat buldogg-pulit keresztezés, falura vagy szőlő-hegyre, de csak jó gazdának oda-adnám. Cim a Hegedüs hirlapirodában. Sze.

HASZNALT vízmentes ponyvát vesznek. Simon, Nicu Filápeskat (Szarvassor) 1. 377

PATKANYFOGÓ kutya 3 darab megvételre kerestetik. Cim: Friedmann Armin, Tüdeag Erdőiparnál. 376

POMPÁS faj farkaskutya kölyök, füge, vidor, okos, kormos-orru eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. Sze.

5 éves szuka farkas kutya és 2—3 hónapos fekete him kutya eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 373

MODERN díófa ebédő lakáshány miatt eladó, esetleg részletre. Cim Hegedüs hirlapirodában. 370

HASZNALT férfiruhák valamint férfiruha és kabát szövetek olcsón eladók. Schwartz, Eliade Radulescu (Pál) utca 23. 385

FAJTISZTA farkaskutyák 6 hetesek eladók. Alexandri (Teleki) utca 40-a. 365

HASZNALT cserépkályha megvételre kerestetik. — ugyanott vaskályha és egy nagy spór eladó. Lukács, Alba-Iulia (Bunyitay) liget 14. 91

Okulás

FOISKOLAI hallgatók részére, kik német főiskolákat szándékoznak látogatni, egy négy hetes német társalgó, levelező és gyorsíró tanfolyamot nyit, akadémiát végzett, született német bankfőtisztviselő. Intenzív oktatás bevált módszerrel. Felvilágosítás a Hegedüs hirlapirodában. 340

AKADÉMIAI módszer szerinti zongorázni tanítók, növendékeim zongorámon gyakorolhatnak. Steinbach Alice, Pável-utca 27. 367

Ellátás

2 fiut vagy leányt elfogad teljes ellátásra intelligens izraelita urinő. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 366

ROMÁN uricsaládhoz 2 iskolás leányka teljes ellátással felvétetik. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 14. 361

KÜLÖNFÉLÉK

MINDENFÉLE színes kézimunkák készítését, goblent, kelént stb. jutányos áron elvállalok. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 318

UJ! Varrás kedvező heli részletfizetésre, női és gyermek ruhák, kabátok, férfi és női fehérneműk, elsőrangú kivatelben. Kalesz, Simeon Stefan (Bethlen) utca 23. 322

A lei rohamos emelkedése által a következő árak lettek olcsóbbak
Egy kg. finom csokoládé 110 lei.

Kávé, tea, rum, konyak, kocka, süveg, kristály cukor, édes nemes paprika, szalámi, emmentáli, trapista sajt, túró, vaj és szardínia, mazsola, mogyoró és mandula.

Finom üdítő nyári cukorkáknak kilója 52, 60, 70 lei
Töltött selgem 70 lei
Valódi málnaszörp olcsó árért.

Tunk massza kilója 15 lei
Sas-palota.

Dr Bárdos József
óra- és ékszerjavító
műhely
Nicolae Zsiga (Lukács Gy.)-u 7.

Ruhákat Gallérokát
fest, tisztli legszebben mos, vasal

Szabó László
Take Ionescu (Körös-utca 1)
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Azon Fény
hogy

Valódi Franck kávédarálóval a legjobb és legfinomabb babbkávét pöríték. Senki sem másíthatja meg.

Finom ízeért a tisztasága, nagy kiadósága pedig előnyös használatért szavatol De **Valódi Franck** kell legyen. Biztosítékul szolgál, ha a csomagocskák a "kávédaráló" védjeggyel vannak ellátva.

HEINRICH FRANCK SOHNE S.A.R. BUCUREȘTI-BRAȘOV